

Forutsetninger og prinsipper for norsk rovviltforvaltning

Konferanse om forskningsprosjektet Lokal rovdyr, Norges forskningsråd 15. nov. 2019

Anders Braa

Seniorrådgiver, Viltseksjonen

The Fence

WE CALL IT A "FENCE"!
KEEPS OUT THE GIRAFFES
AND THE LIONS AND THE
ELEPHANTS AND THE ...

8000 BC

AD 1500

1800

WE CALL IT A "WILDLIFE
PRESERVE"! KEEPS IN THE
GIRAFFES AND THE LIONS AND
THE ELEPHANTS AND ...

Antall rovdyr i Norge

- 84-87 ulver inkl. grenserevir (sporing på snø)
- 138 brunbjørner (DNA)
- 323 gauper (vintersporing av fam.gr.)
- 280 jerv (DNA & hitelling)
- 963 par av kongeørn (2014)

Bern-konvensjonen

St.meld 15, 2004

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

St.meld. nr. 15
(2003–2004)

Rovvilt i norsk natur

Rovviltforskriften

Naturmangfoldloven

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 52
(2008–2009)

Om lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Rovviltforliket 2011

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

Representantforslag 163 S
(2010–2011)

fra stortingsrepresentantene Martin Kolberg, Keril Solvick-Olsen, Ema Solberg, Dagfinn Høyleskin, Trygve Slagsvold Vedum, Bård Vegar Solhjelt og Trine Skei Grande
(Dokument 8:163 S (2010–2011))

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Martin Kolberg, Keril Solvick-Olsen, Ema Solberg, Dagfinn Høyleskin, Trygve Slagsvold Vedum, Bård Vegar Solhjelt og Trine Skei Grande om endringer i forvaltningen av rovsvilt

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortingssjappene til Arbeiderpartiet, Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Venstre har den 16. juni 2011 fremlagt følgende avsnitt om forvaltningen av gaupe, jerv, ulv og hjørn.

Forslag

Et slikt bakgrunn fremmes følgende

Forslag:

Stortinget ber regjeringen gjennomføre følgende tiltak i forvaltningen av gaupe, jerv, ulv og hjørn:

Norsk rovtilforvaltning skal ikke inneholde rammer av bestemmelse i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den videste mulige utvidelse etter rovsviltforliket av 2011, og den videre oppfølging av dette.

All utvidelse av rovsvilt skal bygge på vitenskapelig og erfarenhetsbasert kunnskap. Videre skal det legges vekt på regional forvaltning, spesielt for østlandet, og erstatningsordninger og lakselambenes livskvalitet.

Norge har etter Bern-konvensjonen en forpliktelse til å sikre overlevelsen til alle de store rovsviltarter i norsk natur. Flere av våre store rovsviltarter er avhengige av skogområder, og det er viktig å sikre livskraftige skogområder i landskaper i overensstemmelse med mange positive kvaliteter, og det er viktig å sikre livskraftige skogområder i landskaper i overensstemmelse med rovsvilt. Forlikpartene viser til den videste mulige utvidelse etter rovsviltforliket av 2011, og at utvidelsen ligger i varans berge deler som at konfliktsone mellom dem blir større enn nødvendig.

Det er et mål at den regionale myndigheten i rovsviltforvaltningen skal styrkes.

Rovsviltforvaltningen må basere på en pålitelig datakollisjon til å sikre overlevelsen til alle de store rovsviltarter i norsk natur må kombineres med en forvaltning som tar hensyn til å dempe konfliktsone og motvirke usikkerhet innenfor den videste mulige utvidelse.

1. Bestandsutvikling og registrering

1.1 Konflikter rundt utnyttelse og registrering av rovsvilt skal reduseres. Dette krever at den lokale kompetansen utvides med bestandsutvikling og registrering styrkes. Alle observasjoner som får betydning for utvalgte arter skal rapporteres til kompetent myndighet, og informasjonen skal brukes i bestandsutvikling og registrering.

1.2 Fagkretsen for Nasjonalt overvåkingsprogram for rovsvilt skal ha ansvaret for å forstå den lo-

Meld. St. 21 2016

DET KONGELIGE KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Meld. St. 21
(2015–2016)

Melding til Stortinget

Ulv i norsk natur
Bestandsmål for ulv og ulvesone

Prop. 63 L 2017

DET KONGELIGE KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Prop. 63 L
(2016–2017)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i naturmangfoldloven
(felling av ulv m.m.)

Naturmangfoldloven

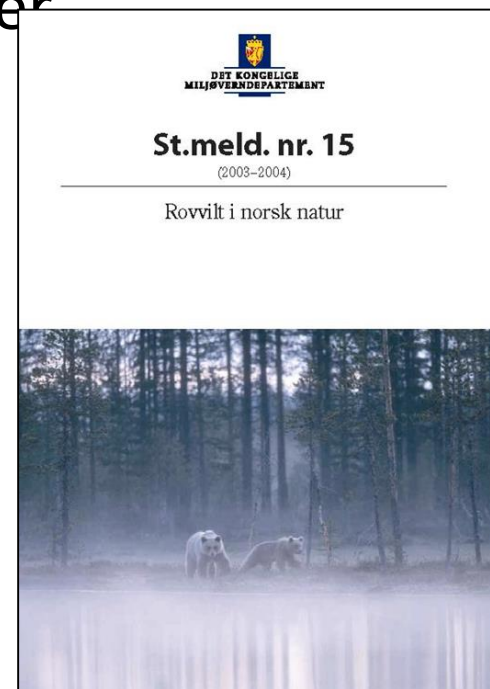
- Formål: at naturen tas vare på ved bærekraftig bruk og vern
- Forvaltningsmål for arter: artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og [...] forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder...»
- Fredningsprinsippet
- Vilkår for uttak av rovvilt
- «Nødvergeparagraf»
- Erstatning for tap av tamrein og husdyr

Rovviltforskriften

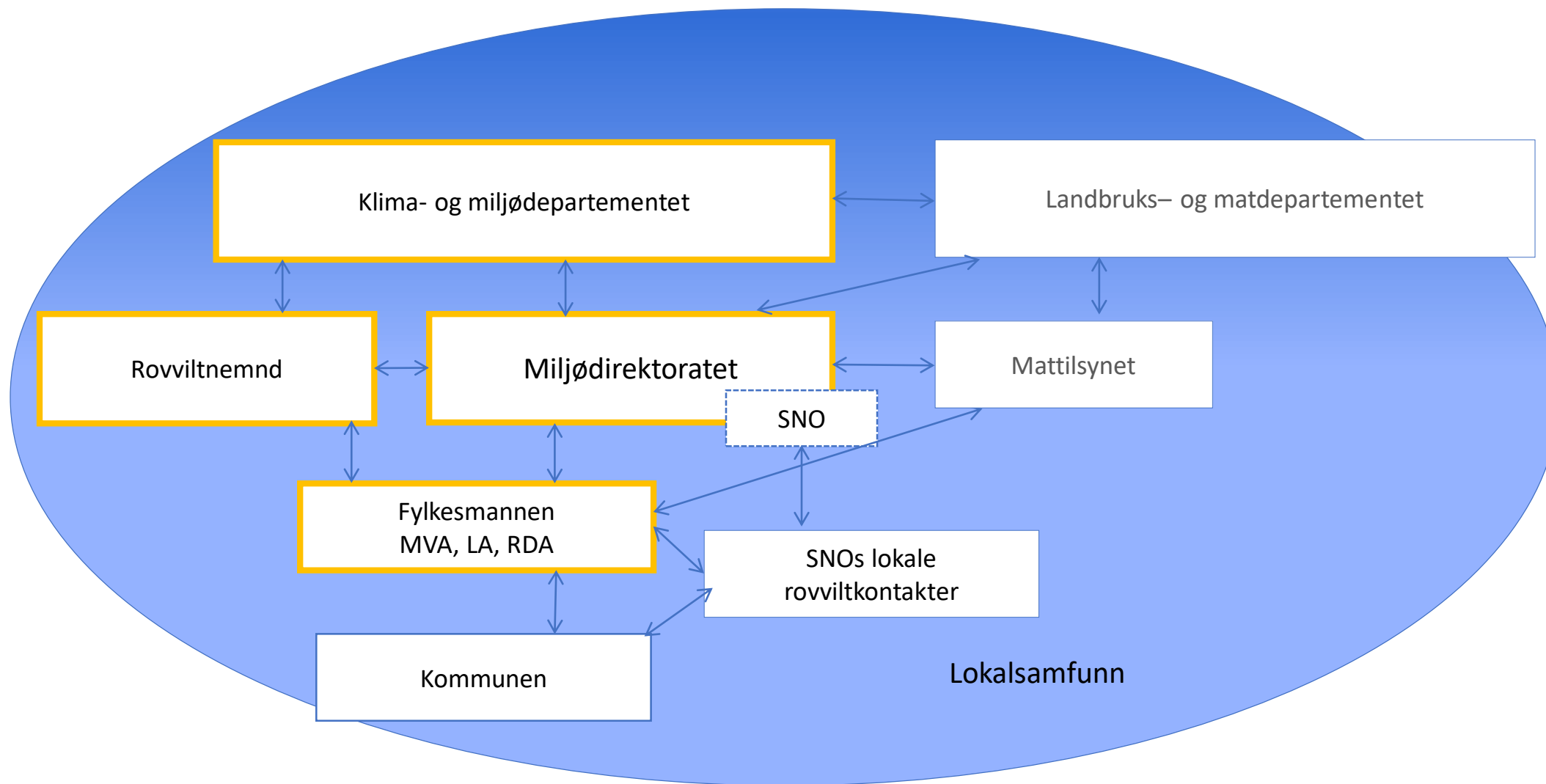
- Skal sikre forvaltning av rovviltet etter lovverk og politiske føringer
- Regulerer
 - Bestandsmål, forvaltningsregioner og rovviltnemnder
 - Forvaltningsplan, myndighet og jakt- og fellingsformer
 - Administrasjon, deltakelse, rapportering, meldeplikt og ettersøk
 - Klage, dispensasjon, straff og ikrafttreden

Todelt målsetting

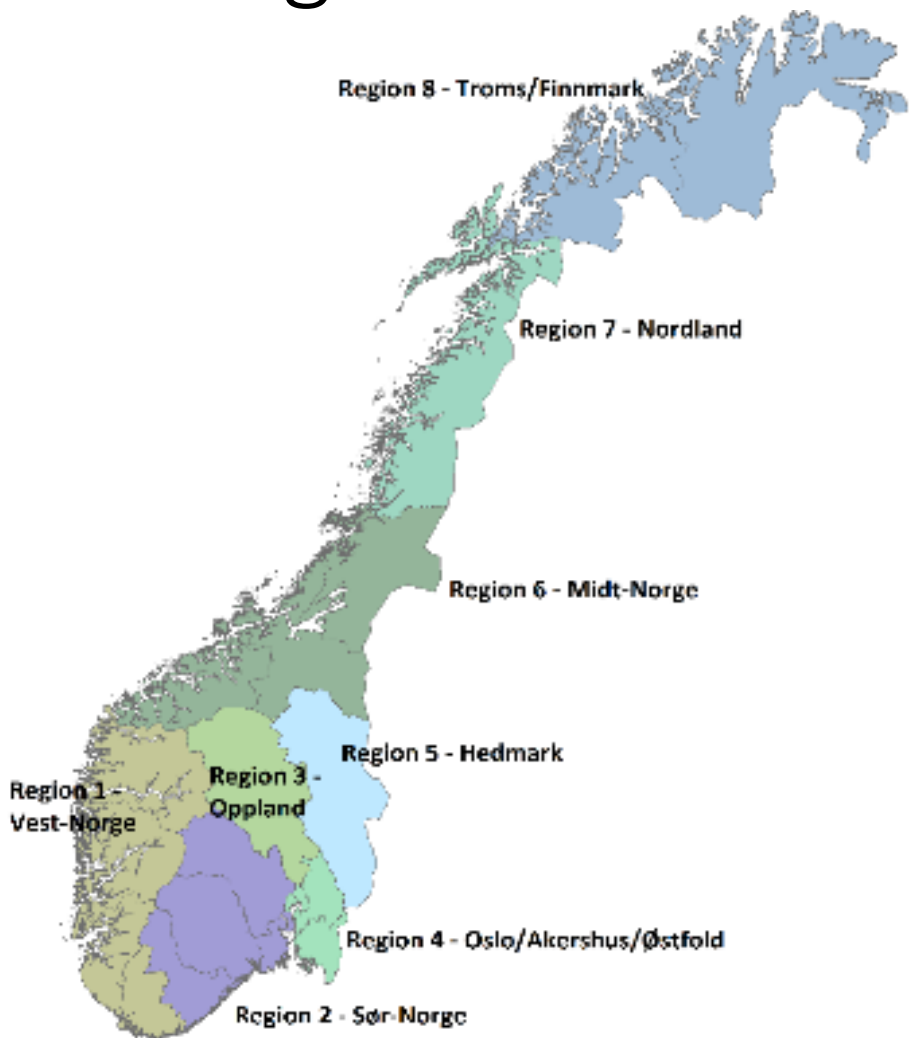
- Sikre en bærekraftig forvaltning av rovviltartene
- Ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser
- Nasjonale bestandsmål og differensiert forvaltning
- Forvaltningen skal være regionalisert

Aktørene i rovviltforvaltningen

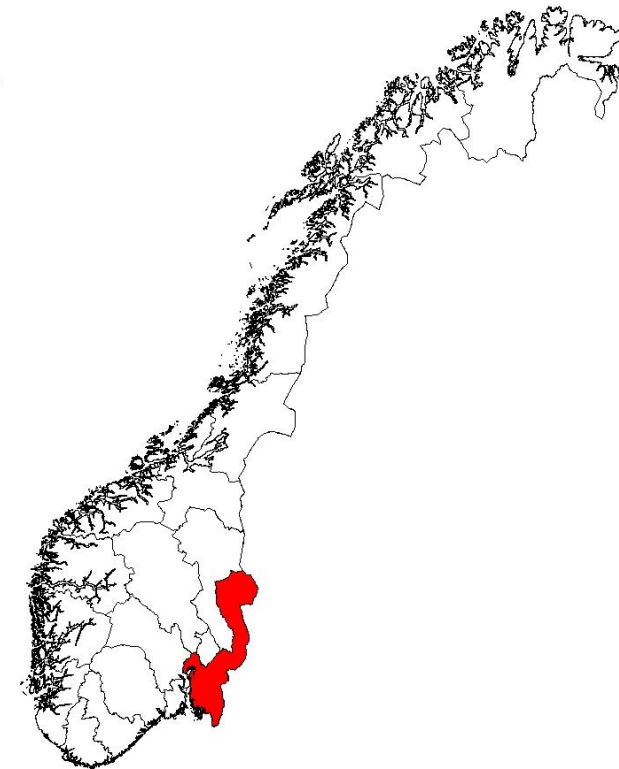
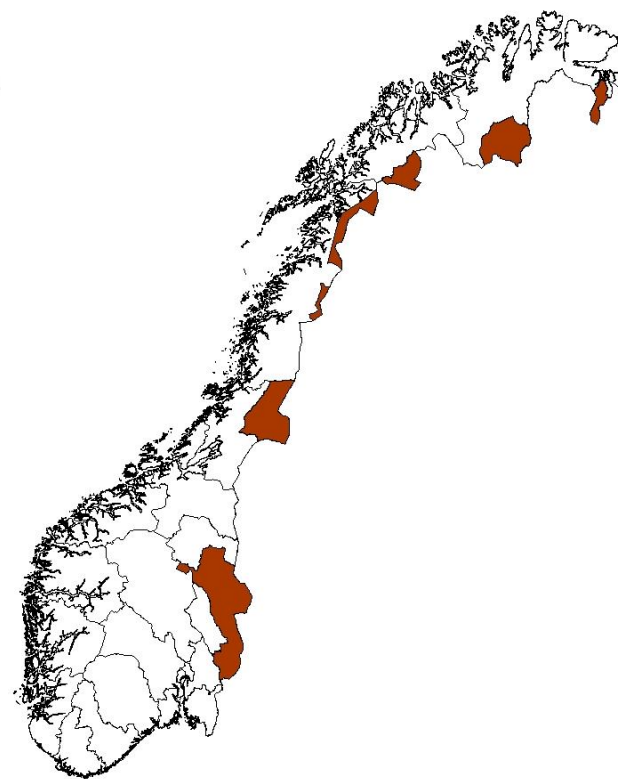
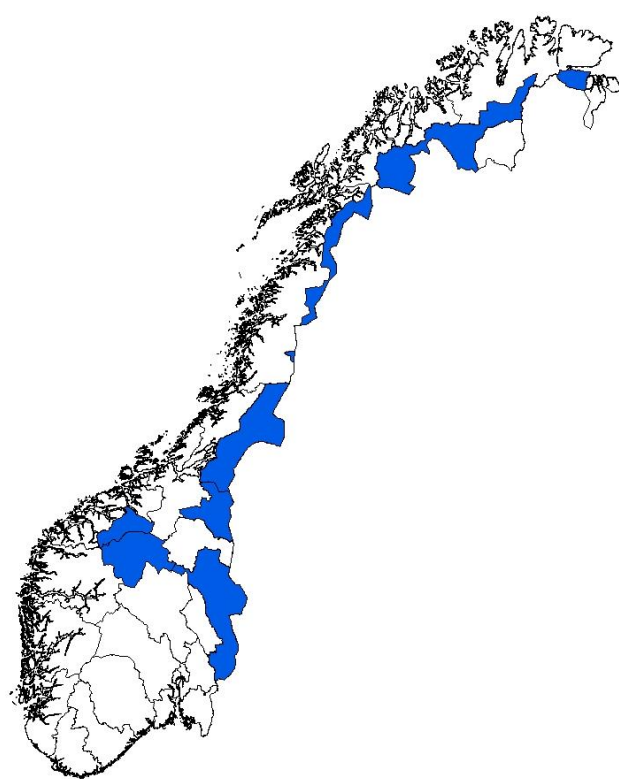
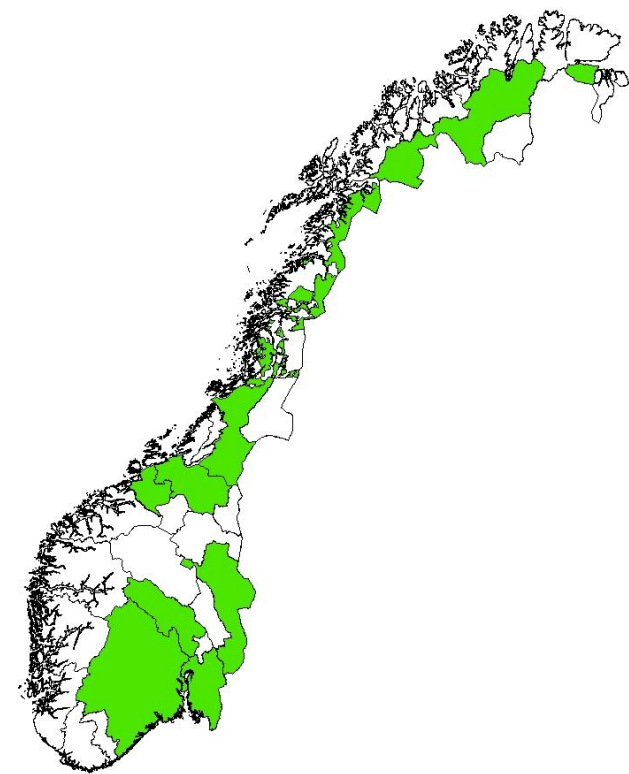
Regionalisert rovviltforvaltning (8 regioner)

Bestandsmål	Gaupe	Jerv	Bjørn	Ulv
Nasjonale mål	65	39	13	4-6(3)
Region 1 Vest-Norge	-	-	-	-
Region 2 Sør-Norge	12	-	-	-
Region 3 Oppland	5	4	-	-
Region 4 Oslo/Akershus/Østfold	6	-	-	4-6 (3)
Region 5 Hedmark	10	5	3	
Region 6 Midt-Norge	12	10	3	-
Region 7 Nordland	10	10	1	-
Region 8 Troms/Finnmark	10	10	6	-

Kongeørn: Opprettholde bestanden på 850 - 1 200 hekkende par

Geografisk differensiert forvaltning

Forslag til endringer i rovviltforvaltningen

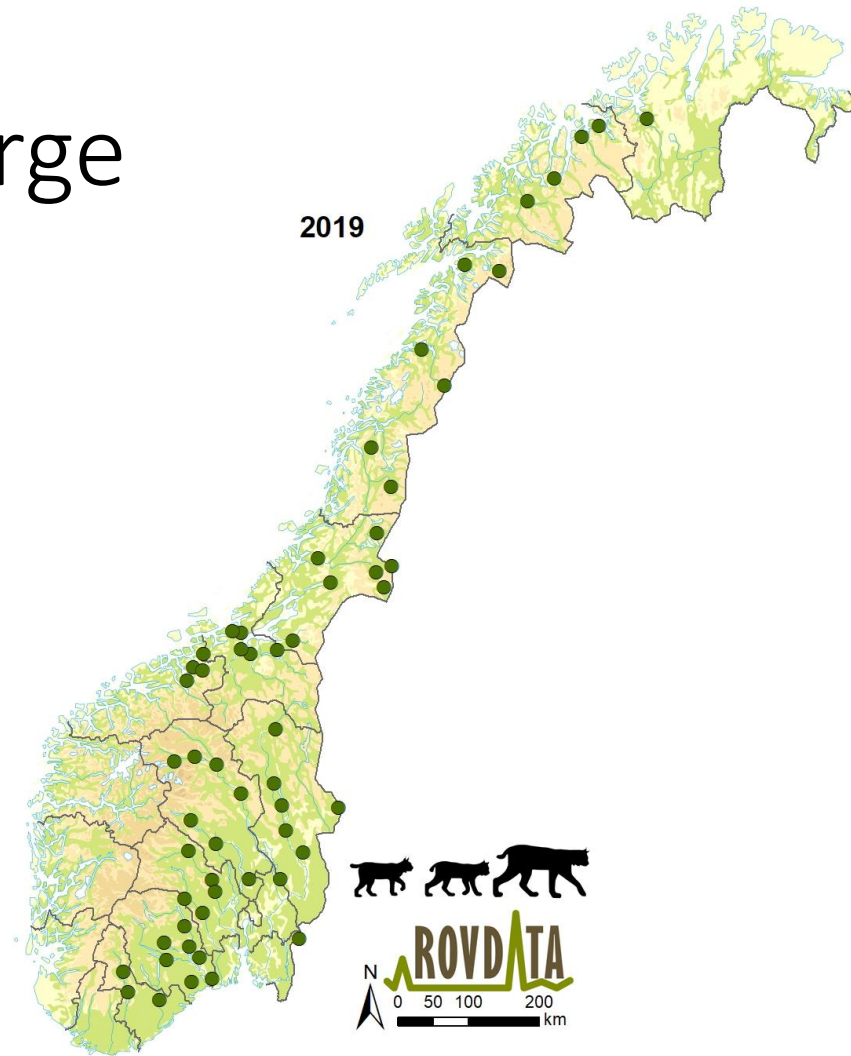
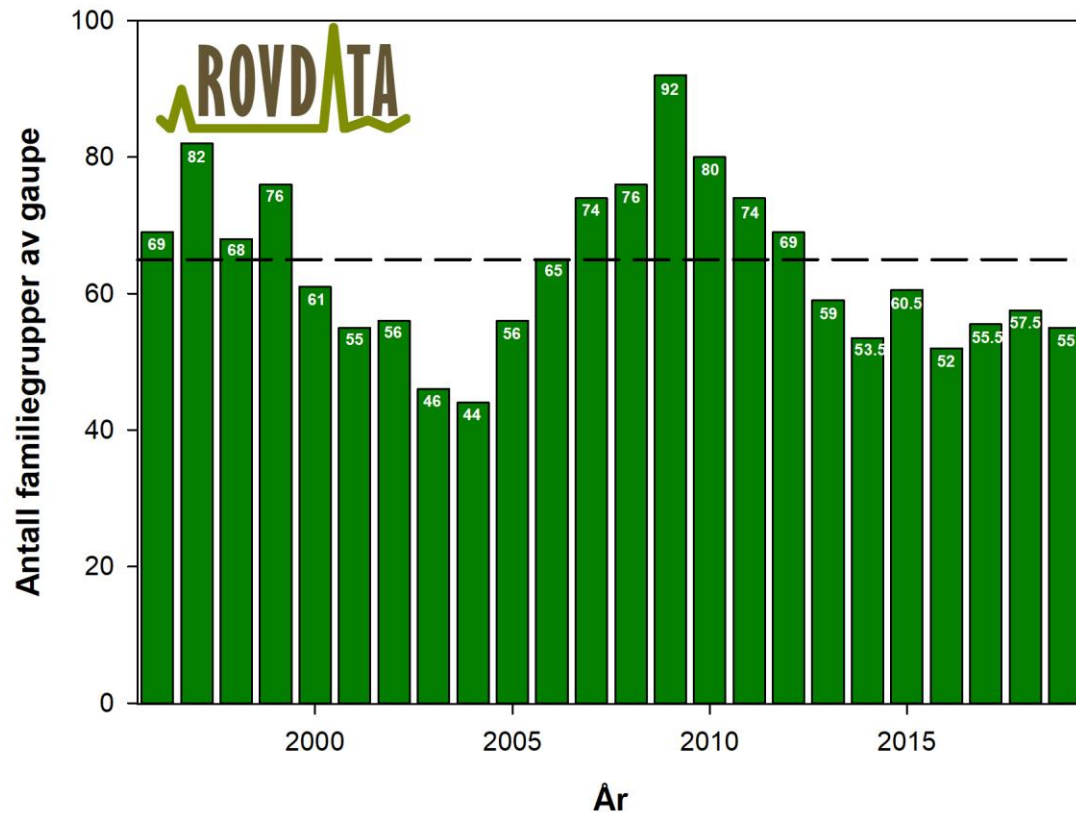
- Endringer i nødvergebestemmelsen
- Antall forvaltningsregioner for rovvilt
- Landbruksdirektoratets rett til å avgi høringsuttalelse til forvaltningsplaner
- Felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av flere rovviltregioner
- Kommunenes adgang til å klage på rovviltnemndenes vedtak om felling
- Forslag om oppretting av rovviltklagenemnd
- Endring av tillatte fellingsmetoder på jerv

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt

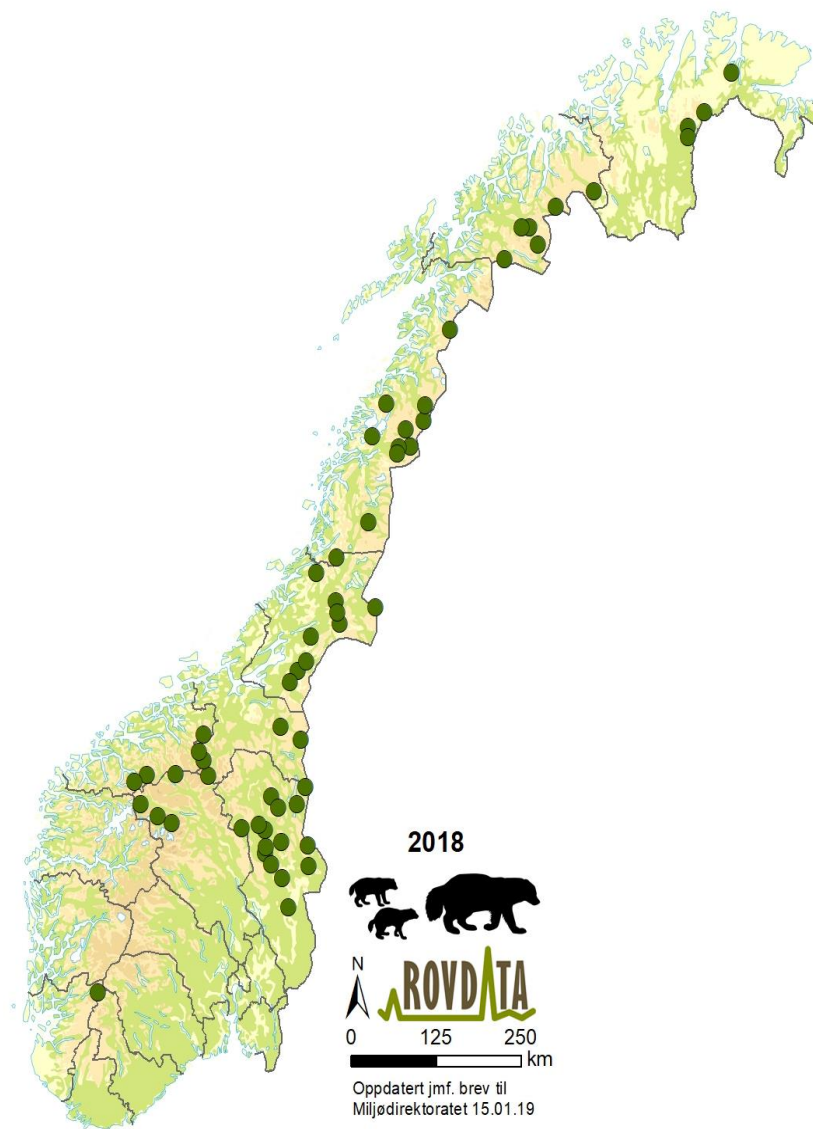
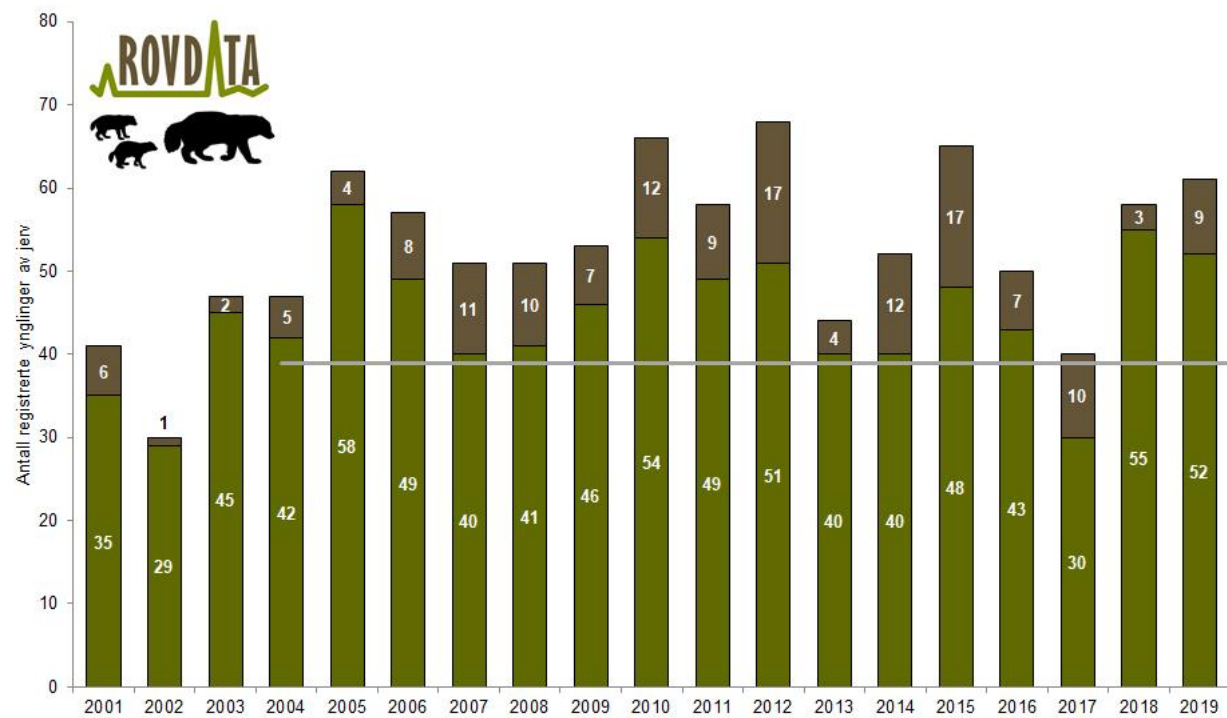
- Miljødirektoratet er ansvarlig for programmet som sentral faglig instans
- Feltpersonal i Statens naturoppsyn (avdeling i Miljødirektoratet) gjennomfører overvåkingen i felt, sammen med underleverandører
- Rovdata drifter og er faglig ansvarlig for nasjonalt overvåkingsprogram
- Rovdata er en uavhengig enhet i Norsk institutt for naturforskning (NINA)

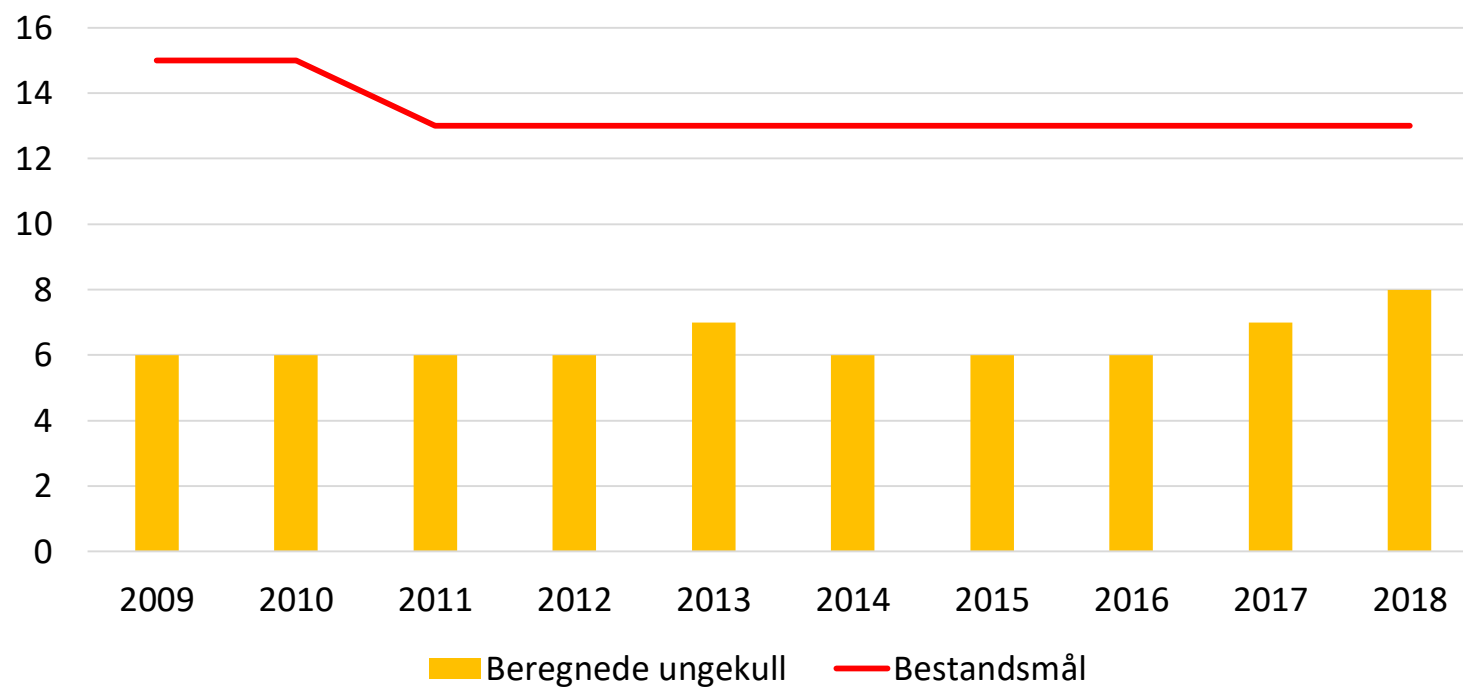
Bestandsstatus gaupe Norge

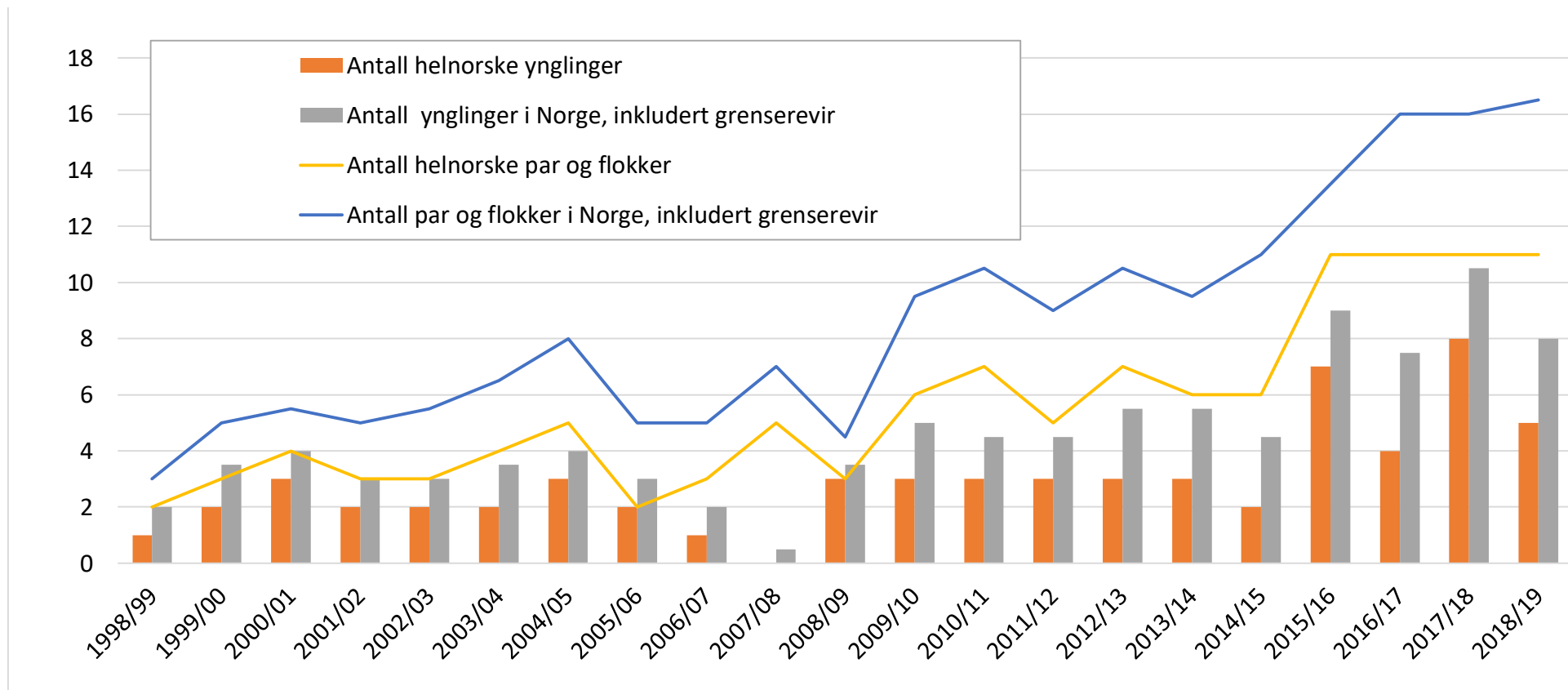
Bestandsstatus jerv Norge

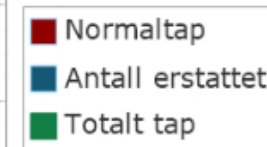
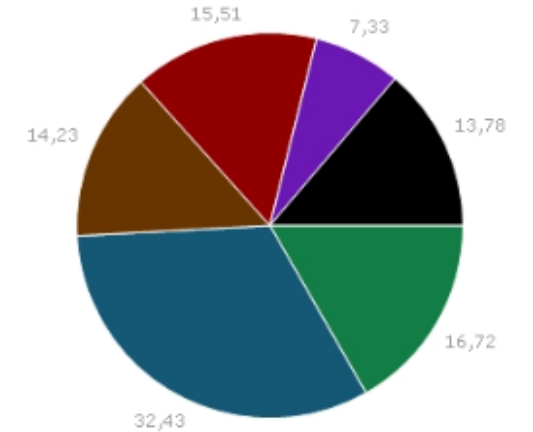
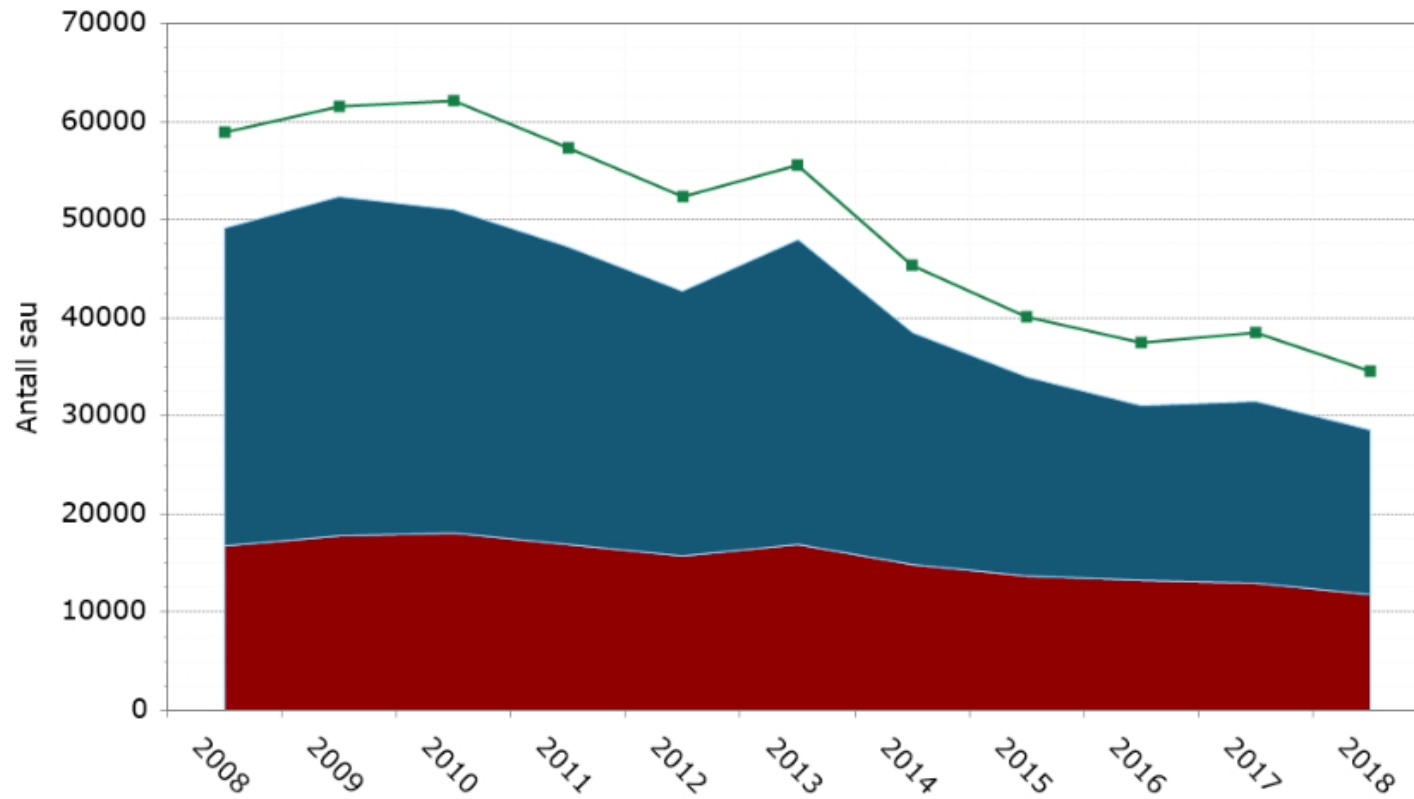
Bjørn – bestandsutvikling Norge

Ulv – bestandsutvikling Norge

Utvikling – erstatning sau

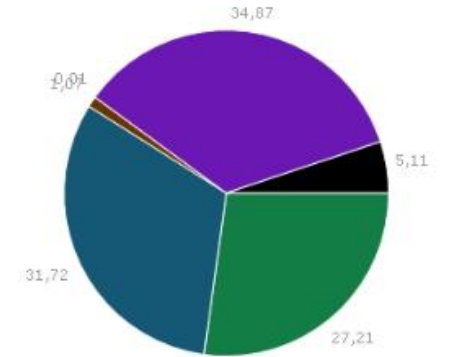
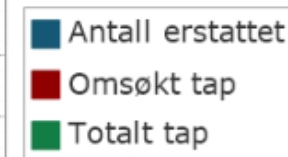
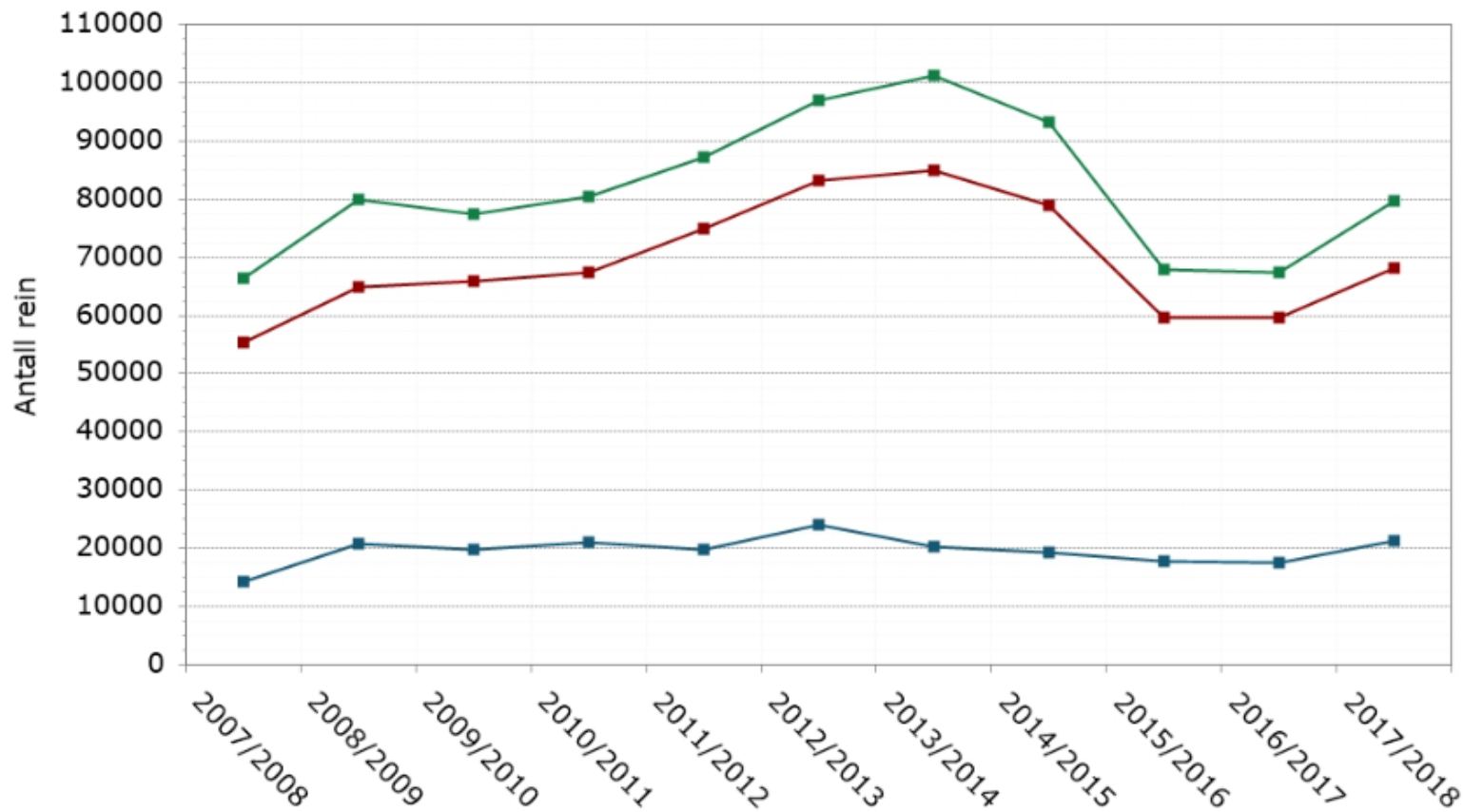

Fordeling mellom rovviltartene for erstatningsåret 2018

2018: KR: 43 161 057

Kilde: www.rovbase.no

Utvikling – erstatning tamrein

Fordeling mellom rovviltartene for erstatningsåret 2017/2018

2017/18: KR: 89 432 725

Kilde: www.rovbase.no